

Guía Docente				
Datos Identificativos			2020/21	
Asignatura (*)	Enfermería Clínica I	Código	750G01034	
Titulación				
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalegoInglés			
Modalidade docente	Híbrida			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da Saúde			
Coordinación	Arantón Areosa, Luis Fernando	Correo electrónico	luis.aranton@udc.es	
Profesorado	Arantón Areosa, Luis Fernando	Correo electrónico	luis.aranton@udc.es	
Web	moodle.udc.es			
Descrición xeral	Esta materia trata de iniciar ao estudante nos principios básicos e xerais da profesión utilizando o paradigma enfermeiro como base conceptual, considerando á persoa, familia e comunidade como elementos principais para a aplicación dos cuidados enfermeiros apoiando-se en modelos e teorías de enfermería.			
Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos Non se realizará ningunha modificación 2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen Todas *Metodoloxías docentes que se modifican Realizarase de maneira virtual a totalidade dos seminarios e probas 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado Para a comunicación e seguimento do alumnado utilizaranse as ferramentas informáticas institucionais, sendo o Campus Virtual da UDC a canle principal de comunicación. 4. Modificacións na avaliación Ningunha *Observacións de avaliación: A realización das probas será mediante o uso das ferramentas informáticas institucionais 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía Ningunha			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título

Identificar cambios na saúde da persoa adulta : Factores que inflúen , mecanismos fisiopatolóxicos , as manifestacións , métodos de diagnóstico , tratamentos clínicos e cirúrxicos específicos .	A34 A35 A36 A37 A38 A39	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B11 B12 B13 B15 B16 B19 B24	C1 C3 C4 C6 C7 C8 C10 C11 C12
Identificar as necesidades de coidado en adultos con problemas de saúde derivados de tratamentos, probas de diagnóstico e procedementos terapéuticos .	A34 A35 A36 A37 A38 A39	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B11 B12 B13 B15 B16 B19 B24	C1 C3 C4 C6 C7 C8 C10 C11 C12
Identificar os diagnósticos de enfermaría e potenciais complicacións en adultos con problemas de saúde e os derivados de tratamentos, probas de diagnóstico e procedementos terapéuticos.	A34 A35 A36 A37 A38 A39	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B11 B12 B13 B15 B16 B19 B24	C1 C3 C4 C6 C7 C8 C10 C11 C12

Plan de cuidados de enfermería para adultos con problemas de saúde e os derivados de tratamentos, probas de diagnóstico e procedementos terapéuticos.	A34	B1	C1
	A35	B2	C3
	A36	B3	C4
	A37	B4	C6
	A38	B5	C8
	A39	B6	C10
		B7	C11
		B8	C12
		B9	
		B11	
		B12	
		B13	
		B15	
		B16	
		B19	
		B24	

Contidos	
Temas	Subtemas
Unidade Didáctica I : XENERALIDADES CLÍNICAS. - Base conceptual de enfermería clínica. - Diagnóstico Taxonomía Nanda, NIC e NOC. - O Dossier Enfermeiro. - Os procesos inflamatorias e infecciosas. - Trastornos hidroelectrolíticos e o ácido-base. - Cuidados de feridas e tecidos brandos. - Cuidados de enfermaría as persoas con dor. - O cuidado de enfermaría ás persoas con síndrome hemorráxica.	- Cuidados dos pacientes con doenzas médicos-cirúrxicas: aspectos e tendencias. - Como aplicar o Proceso enfermeiro na enfermaría clínica. - Como facer unha hipótese diagnosticada enfermeira. - O dossier enfermeiro. - O Aillamento Hospitalario. - Interpretacións de gases en sangue venoso e arterial. - Tipos de tratamentos para a dor. - Cuidados para persoas con trastornos de tecidos e feridas. - Cuidado para as persoas con síndrome hemorráxica: aspectos e tendencias.
Unidade didáctica II: Cuidados de Enfermaría a persoas sometidas a cirurxía	- Cuidados Persoas sometidas a intervencións de cirurxía: aspectos e tendencias.
Unidade didáctica III: Cuidados de Enfermaría para persoas con función Respiratoria alterada.	- Cuidados Persoas con alteracións do Sistema Respiratorio: aspectos e tendencias.
Unidade didáctica IV: - Cuidados de Enfermaría para persoas con a función Vascular alterada	- Cuidados as persoas con alteracións da función Vascular alterada: aspectos e tendencias.
Unidade didáctica V: - Cuidados de Enfermaría para persoas con a función Renal e Urinaria alterada.	- Cuidados as persoas con alteracións da función Renal e Urinaria alterada: aspectos e tendencias.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A34 A35 A36 A37 A38 A39 B24 B19 B16 B15 B13 B12 B11 B9 B8 B7 B6 B5 B4 B3 B2 B1 C1 C3 C4 C6 C7 C8 C10 C11 C12	20	20	40

Estudo de casos	A34 A35 A36 A37 A38 A39 A60 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B11 B12 B13 B15 B16 B19 B24 C1 C3 C4 C6 C7 C8 C10 C11 C12	15	50	65
Traballos tutelados	A34 A35 A36 A37 A38 A39 A60 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B11 B12 B13 B15 B16 B19 B24 C1 C3 C4 C6 C7 C8 C10 C11 C12	6	12	18
Proba obxectiva	A34 A35 A36 A37 A38 A39 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B8 B9 B11 B12 B13 B15 B16 B19 B24 C1 C3 C4 C6 C7 C8 C10 C11 C12	1	17	18
Lecturas	A34 A35 A36 A37 A38 A39 A60 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B11 B12 B13 B15 B16 B19 B24 C1 C3 C4 C6 C7 C8 C10 C11 C12	1	6	7
Atención personalizada		2	0	2
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	<p>Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.</p> <p>A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóese reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.</p> <p>Esta metodoloxía realízase de maneira virtual utilizando as ferramentas informáticas institucionais, sendo o Campus Virtual a canle principal de comunicación entre profesorado e alumnado.</p>
Estudo de casos	<p>Metodoloxía, por medio do Traballo Colaborativo, onde o suxeito se enfrenta ante a descrición dunha situación específica que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto por un grupo de persoas, a través dun proceso de discusión. O alumno sitúase ante un problema concreto (caso), que lle describe unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razoada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo.</p> <ul style="list-style-type: none"> - A realización desta actividade é obrigatoria e computa o 30% da nota. - Será necesario acadar unha puntuación de 5 puntos (sobre 10) para sumar as calificacións do resto de actividades - Unha parte desta metodoloxía poderase realizar de maneira virtual utilizando as ferramentas informáticas institucionais, sendo o Campus Virtual a canle principal de comunicación entre profesorado e alumnado.

Traballos tutelados	<p>Metodoloxía, por medio do Traballo Colaborativo, deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do/a profesor/a e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do ?cómo facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polo estudiantado da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe.</p> <p>Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesorado.</p> <ul style="list-style-type: none"> - O alumnado dividirase en grupos de número reducido. - A realización do traballo é obrigatoria e computa o 30% da nota. - Será necesario acadar unha puntuación de 5 puntos (sobre 10) para sumar as calificacións do resto de actividades. - Unha parte desta metodoloxía poderase realizar de maneira virtual utilizando as ferramentas informáticas institucionais, sendo o Campus Virtual a canle principal de comunicación entre a profesorado e alumnado.
Proba obxectiva	<p>Proba tipo test de resposta única. As respostas incorrectas descontarán aplicando a seguinte fórmula: Puntuación= nº de acertos / (nº erros/4) ou nº de acertos-(nº de errosx0.25).</p> <ul style="list-style-type: none"> - A realización desta proba é obrigatoria e computa o 40% da nota. - Será necesario acadar unha puntuación de 5 puntos (sobre 10) para sumar as calificacións do resto de actividades.
Lecturas	<p>Son un conxunto de textos que se recolleron e editaron para usarse como fonte de información complementaria para profundizar nos contidos traballados.</p>

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos Traballos tutelados	A atención persoalizada realizarase a cada grupo que realiza o traballo tutelado e os estudos de casos, para facer un seguimento mais proximo do traballo que estan desenrolando.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Estudo de casos	A34 A35 A36 A37 A38 A39 A60 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B11 B12 B13 B15 B16 B19 B24 C1 C3 C4 C6 C7 C8 C10 C11 C12	<p>Avaliarase:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A utilización do P.A.E. - A utilización dunha Taxonomía Enfermeira, NANDA, NIC E NOC. - A utilización dun Modelo Enfermeiro. - A recollida das fontes bibliográficas. - A participación de cada un dos membros da equipa na resolución e discusión dos problemas ou situacións plantexadas. - Valorarase a capacidade para relacionar o coñecemento teórico dos contidos desenvolvidos nas Sesións Maxistras e os Seminarios con problemas concretos, e a capacidade de análise e comprensión da situación, mediante traballo colaborativo. <p>Os Casos Clínicos expóranse e entregáranse a través da plataforma Moodle, dentro do prazo sinalado. A entrega dos estudos de casos é obrigatoria.</p> <p>Os traballos que non se presenten en tempo e forma non serán avaliados.</p>	30
Traballos tutelados	A34 A35 A36 A37 A38 A39 A60 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B11 B12 B13 B15 B16 B19 B24 C1 C3 C4 C6 C7 C8 C10 C11 C12	<p>Os criterios esenciais para a realización dos traballos son:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A utilización do P.A.E. - Dunha taxonomía enfermeira, NANDA, NIC E NOC. - A utilización dun Modelo Enfermeiro. - A recollida de fontes bibliográficas. - A adecuación dos coñecementos, dos fundamentos enfermeiros e de Fisiopatoloxía aplicados aos traballos, mediante traballo colaborativo. 	30

Proba obxectiva	A34 A35 A36 A37 A38 A39 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B8 B9 B11 B12 B13 B15 B16 B19 B24 C1 C3 C4 C6 C7 C8 C10 C11 C12	As respostas incorrectas descontarán aplicando a seguinte fórmula: Puntuación= nº de acertos ? (nº erros/4) ou nº de acertos-(nº de errosx0.25).	40
-----------------	--	--	----

Observacións avaliación

Para superar a materia no SISTEMA ORDINARIO (obrigatorio para todo o alumnado con matrícula ordinaria) o estudante debe superar cada unha das partes: traballos tutelados (30%), estudo de casos (30%) e proba obxectiva (40%).

A cualificación de non presentado: otorgarase ao alumnado que non se presente ao exame nin participe nas actividades programadas.

O alumnado da convocatoria adiantada de Decembro e Segunda Oportunidade, debe cumprir os mesmos requisitos que nas convocatorias ordinarias.

O alumnado con matrícula a tempo parcial (con o sin dispensa académica) poderá optar a non acudir as actividades grupais presenciais, pero deberá traballar nas actividades programadas (según a documentación do moodle) e presentalas de forma individual na plataforma moodle ou de forma presencial nas tutorías programadas.

Convocatorias de segunda e posteriores matrículas: Para aqueles alumnos/as que cursen a materia e finalicen o traballo de estudo de casos, e o traballo tutelado coa cualificación de aprobado, poden volver cursar toda a materia novamente ou presentarse só a proba obxectiva, tendo en conta que a cualificación da mesma fará media coa cualificación obtida no curso académico no que cursase o resto de actividades.

Para optar á matrícula de honra, o alumnado deberá acadar unha calificación final entre 9,6 - 10.

SEGUNDA OPORTUNIDADE E

OUTRAS: O/a estudante de "2ª oportunidade e outras" seguirá o sistema de avaliación da 1ª oportunidade. Poderá presentar as actividades académicas pendentes, ou as non superadas, e acudir á proba obxectiva.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Doughty, Dorothy (2005). Trastornos gastrointestinales. Doyma - Canobbio, M. (2003). trastornos cardio-vasculares. Doyma - Holloway, Nancy (2000). Planes de cuidados de Enfermería Medico-quirurgica. Doyma - Wilson, Susan; Thomson, June (2003). Trastornos respiratorios. Doyma - De Wit, Susan (2000). Fundamentos de Enfermería Médico-quirurgica. Harcourt - Carpenito, L.J. (2005). Manual de Diagnosticos de Enfermería. McGraw-Hill- Interamericana - NANDA, Diagnosticos enfermeros (2009/2011). NANDA. Definiciones y Calsificacion. Harcourt - Gordon, M. (2009). Diagnostico enfermero. Proceso y clasificacion. Harcourt - Luis, M.T. (2009). Diagnosticos enfermeros. Un instrumento para la practica asistencial. Harcourt - Potter, P.A. (2009). Fundamentos de enfermería. Teoria y Practica. Harcourt - Astudillo, W.; Mendinueta, C. (1997). Cuidado enfermero en fase terminal y su familia. EUNSA - Thomas, L.V. (1983). Antropologia de la muerte. Fondo de cultura economica. Mexico - Espejo Arias, M.D. (2000). Cuidados Paliativos. Paradigma - Juve, E. (1996). Enfermería Onco-hematologica. Masson - Klüber Ross (1987). Sobre la muerte y los moribundos. Grijalbo - Mcuan, B. (1997). Paciente Terminal y muerte. Doyma - Ackley, B.J.; Ladwig, G.B. (2009). Manual de Diagnosticos de enfermería. ELSEVIER-DOYMA. - Moorhead,S.;Johnson, M.; Maas,M.L.; Swanson,E. (2009). Clasificacion de resultados (NOC). ELSEVIER-DOYMA. - Bulecheck, G.M.; Butcher, H.K.; McCloskev (2009). Calsificacion de intervenciones (NIC). ELSEVIER-DOYMA
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Anatomía/750G01001
 Bioloxía/750G01002
 Coidados Básicos en Enfermería/750G01006
 Fundamentos da Enfermería/750G01007
 Bases para a interpretación do coñecemento científico/750G01008
 Métodos e ferramentas avanzadas en investigación cualitativa/750G01023
 Fisioloxía/750G01105

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Farmacoloxía/750G01011
 Ética profesional, marco legal e filosofía do coidado/750G01016

Materias que continúan o temario

Enfermería Clínica II/750G01035

Observacións

Esta materia ten en conta as recomendacións de: SOSTENIBILIDADE

MEDIO AMBIENTE, PERSOA E IGUALDADE DE XENERO:- A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia, realizarase a través da plataforma Moodle, en formato dixital sen necesidade de imprimilos.

- Teranse en conta os principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais.

- Atendendo ás distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria, nesta materia terase en conta a perspectiva de xénero velando pola non utilización dunha linguaxe sexista na aula, nos documentos desenvolvidos na materia e nas actividades docentes realizadas co alumnado.

- Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas dentro da aula, influíndo na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade.

- Prestarase especial atención en detectar situacións de discriminación por razón de xénero e proporanse accións e medidas para corrixilas.

- Facilitarase a plena integración do alumnado que por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso idóneo, igualitario e proveitoso á vida universitaria.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías